

Дири:
Илина - внучката на
Петър Арнаудов

Акценти

БИЗНЕСЪТ НА КАЗАНЛЪК В СРЕДАТА НА 20-ТИ ВЕК

Темата събира в музея учени от 4 университета

Професори от 4 университета изследват стопанската история на Казанлък в периода между двете големи войни на 20-ти век. Преподаватели от УНСС – София, Икономическия университет във Варна, Великотърновския университет и Стопанската академия в Свищов ще изнесат доклади с фокус „Казанлък“ по време на научната конференция, организирана от Исторически

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. 5

Арсеналска гордост
Георги от
Алеята на славата

на стр. 7

Виолета Христова:
Господ ни сънува
красиви

Съкровища

КРАСОТА БЕЗКРАЙ В КАБИНЕТА НА ЕДИН ДИРЕКТОР

Там е като музей. Музей на таланта, на българо-японската дружба, на красотата, на приятелството. История, събрана

в стотици сувенири, плакати, плюшени играчки и атрактивни джаджи, които един арсеналец къта в кабинета си, в кашони и сандъци, вече десетилетия. Христо Стоянов. Малцина са щастливците, докоснали се до този интересен и пъстър свят, събиран вече 70 години.

Продължава на стр. 6

Казанлък. Площад „Царь Фердинанд“

музей „Искра“ в края на ноември. Икономическата мощ на града и региона – розопроизводството, инфраструктурата, малкият и по-голям бизнес в миналото и днес, са обект на научното проучване, резултатите от което ще бъдат публикувани в най-новото издание на „Казанлък в миналото и днес“. Идеята за конференцията е на директора на музея Момчил Маринов.

Продължава на стр. 4

КМЕТОВЕ И СЪВЕТНИЦИ СЕ КЪЛНАТ НА 9 НОЕМВРИ

Първото заседание на Общински съвет – Казанлък, мандат 2015-2019 г., ще се проведе на 9 ноември 2015 г. от 9.30 часа в заседателната зала „Инфра“, съобщават от пресцентъра на Общината. Заседанието е насрочено със Заповед № АК-01-ЗД-419/02.11.2015 г. на областния управител на област Стара Загора. Заседанието ще се проведе при следния дневен ред – полугане на клетва от новоизбраните общински съветници и избирание на председател на Общински съвет – Казанлък. Клетва ще положат Галина Стоянова, избрана за кмет втори мандат на община Казанлък, и избраните кметове на 19-те населени места в общината.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков.

Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

НОВИЯТ ПОРТАЛ НА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика си има нов дом

ИЛИНА ОТ БИБЛИОТЕКА „АРСЕНАЛ“ ПО ДИРИТЕ НА СЛАВНИЯ СИ ДЯДО ПЕТЪР АРНАУДОВ

„...Фотоателието. Малка барака около днешното кино „Искра“ в Казанлък. Стъклените негативи, снимките по стените, топлата му прегръдка, бастунът, с който в последните години не се разделяше, но въпреки това беше изправен, стегнат. Жалко, че не мога да си възстановя разговорите с дядо ми, но той преливаше от обич към нас, неговите внуци – чувствах го от погледа, от усмивката му, от щедростта му... Водеше ме в близката до ателието сладкарница, взимаше ми от най-хубавите сладкиши, бонбони...” – детските спомени на библиотекарката на „Арсенал“ Илина Арнаудова, по съпруг – Зарова, ни довеждат през времето човека – Бай Петър Арнаулов. Казанлъчанин, искрист. Любимец от сцената на местния самодеен театър. Спомените на порасналата внучка идат тъкмо навреме. Наесен. Искристите отново стягат годишнина – 155-я рожден ден на Народно читалище „Искра-1860“.

Петър Арнаулов си отива навръх трескавата подготовка за стотната годишнина на любимата „Искра“. **„Той прекара последните минути на своя творчески живот с надеждата да дочака и да се порадва на настоящата светла годишнина. Уви, тази негова мечта не се сбъдна. Но неговото име ще блести, написано със златни букви в летописната книга на нашето читалище“**, казва Петър Калайджиев по време на юбилейното събрание на Бъдния вечер през 1960-та.

По занаят – фотограф, по сърце – артист

Това е за Казанлък Бай Петър Арнаулов. За Илина обаче той си е любимият дядо, който никога не я оставял да си тръгне без стисната в шепата, подадена от него, паричка – „за утре!“... И още: тайнството на тъмното под черното платно зад кутията на фотоапарата, закрепен на огромен триножник, страхопочитанието пред магическата машина за образи, прегръдката на дядо, която крепи малкото момиче върху ниското столче, преди да скрие главича в меха за фокусиране...

Майсторството на фотографа-художник Петър Арнаулов бързо става известно в Казанлък. И не само. Години по-късно, когато учи в София библиотекосазна, Илина се радва на радушен прием навсякъде, където разпознават фамилията Арнаулов. А това се случва. Сега продължава да си спомня за това. Идва и още – повод след повод, за ровене в детските спомени. И в архивите от снимки. Които обаче в семейството никак не са много. „Чувала съм от по-големия си братовчед Богдан Енев, че част от архивите на дядо са предадени на Националния Военно-исторически музей“, разказва Илина. Но не е сигурна в това. Изобщо, тя признава, че иде моментът да отдели повече време за изследване на фамилията памет. Със стрътна на професионален

библиотекар Зарова-Арнаудова вече събира малко по малко публикации, спомени, вещи, стари картички, снимки...

Снимките у дома

Те не са много. Но са достатъчно, за да държат родовата връзка жива. Едногодишно детенце, запечатано с ококорени очи, втрещени в обектива; момиченце, чинно нагласено върху артистичен стол в идеална композиция с грибовната си майка и по-големия братовчед Богдан. Първите две фотографии са студийни, снимани са в ателието. Особено скъпа обаче е една друга снимка: бялата рокличка, къдричките като крилца по раменете, панделка в косите – три-четири-годишната Илина в градината пред читалището с армагана от Франция – голямата кукла, донесена от близка на семейството. Пред читалище „Искра“ е направена една друга, прелюбопитна снимка на Петър Арнаулов, запечатала мига на празника на Кирил и Методий. 24-ти май: малката Илина, леко подпряна о достолепния Арнаулов, в лятна рокличка, обаче – с туристически обувки... „Леко стреснато гледам, а защо съм с тези обувки...?“, чуди се Зарова, докато описва Бай Петър от фотографията, седнал на стол до нея, с бастун, в средата на кадъра, оставил спомен за най-видните тогава казанлъшки „културтрегери“, сред които и Чудомир. Арнаулов е бил част от казанлъшката културна бохема – Буко Давидов, Христо Маников, Алата... Оригиналът на снимката е изчезнал, има го само в спомените. Внучката го предала на времето за архивите скоро след създаването на музея на Чудомир. Но от тогава не е виждала тази снимка. Невидените от близките и публиката майсторски фотографии на Петър Арнаулов са много. Обяснението на Илина: „Така се стекла съдбата, че години наред, чак до смъртта му, дядо ми е бил далече от семейството, макар и в Казанлък“. Но липсата на добър архив за този знаков за Казанлък фотограф, театрал, искрист или – просто, небивал чешит, Зарова иска да попълни, доколкото е възможно. Заради безспорния му принос към Казанлък. И – заради името Арнаулови, с което тя расте в усещането: „Дядо ми е тачен и известен“.

Арнаулов снима Казанлък и казанлъчани

Почти във всеки дом из града и околията има негови фотографии. Макар че младите днес не зна-

ят това. Достатъчно е обаче да обърнат пожелателите снимки отзад. За да видят марката на Ателие „Арнаулов“. Страниците на вестник „Казанлъшка Искра“ също пазят достатъчно знаци. Конкуренцията му с колежата Хлебаров е запечатана дори в закачливи рекламни „престрелки“ между двамата. **„Ходихте ли да видите новия апарат на фотоафа Хлебаров и снимки от него?“** – пита собственикът на ателието до Гимназията в бр.103/31.10.1928 г. Ироничният отговор на Арнаулов на същата страница в същия брой: **„Фотографът Арнаулов продължава да работи със СТАРИЯ си, изпитан апарат“**.

ния вече Добри Добрев през 2002-ра. Истината е, че Арнаулов пазил тия Фердинандови кадри, защото бил хванал царя ходом – в крачка, и като ги видял, кметът скастрил фотоафа, че бил изкарал държавния глава куц...

Хуморските на Бай Петър Арнаулов са безчет

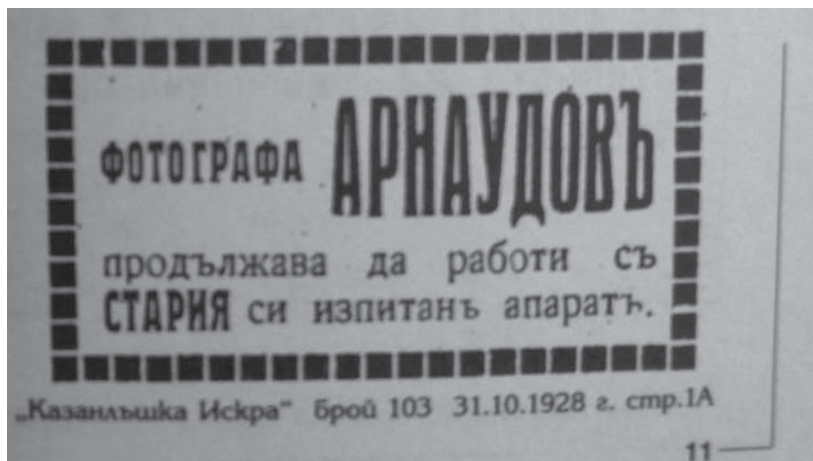
Стари казанлъчани разправяят, че бил превърнал улица „Искра“ в лична наблюдателница. Радвал се на кръшните енички и черганки, както пише историкът д-р Косьо Зарев. Арнаулов архивирал хората и събитията на града, но – винаги с една лека насмешка, с която хората го

са точно и колко от тях са опазени, тревожи се внучката Илина. От братовчедата Богдан тя е чувала, че дядо им е заснел и влизането на българските войски в падналия Одрин – само шест часа след великата българска победа на Айваз Баба.

Най-много сведения местната история пази за Петър Арнаулов във връзка с актьорската му слава в самодейния театър на читалището.

Казанлъшкият Кръстьо Сарафов!

Така го наричали. С обич. Един от първите театralи в Казанлък, Арнаулов е бил и в историческата трупа на Матей Икономов, създател на

По онова време улица „Искра“ повече от половин век е не само улицата на читалището. Тя е мястото на Бай Петър. Снимките на Бай Петър, както му викаха казанлъчани, са старателна направа, пише списание „Читалище“ от 1978 г., бр. 5: **„...влагаше в тях естетически усет и затова беше търсен и предпочитан фотограф“**. Арнаулов не е просто семеен фотограф. Той запечатва с фотоапарата си идването на Фердинанд в Казанлък за откритието на Царската чешма. И в тази случка има хумореска: снимката Фердинанд не получава, обаче царското семейство я получава години, години по-късно, през 1938-ма, когато вече управлява престолонаследникът Борис: **„Ваше Величество...“, рекъл Бай Петър след кадърто, в което документирал Царя, пак пред казиното на „Искра“, където и баща му преди време. Та, рекъл Бай Петър: „...през хиляда деветстотин и Балканската година, тук на същото място правих снимки на баща Ви. Те веќе са готови – ето, заповядайте, вземете ги. Ви веќе имате син, живот и здраве, някога както дойде в Казанлък, ще ми дам пък Вашите снимки“**... Тази закачка с Царя се помни, но е разказана пред вестник „Искра“ от покой-

помнят. Със закачка, с хумор. Хумористичните му годишни прегледи в докладите на „Новогодишно огледало“ в читалището се чакали с нетърпение. Запазен е един такъв от посрещането на 1941-ва в салона на „Искра“, както в ония времена традицията повелявала. Покрай смеха, вложен от Бай Петър в описанието на местните нрави, откриваме и сериозните му житейски общения: **„...Ви веждате колко прост, колко неспокоен е бил животът в миналото“**, приключва докладът, в който 1940-та се оглежда през мисловния обектив на човека, който умее да намира абсолютно точния моментален фокус, в който времето заставя в една снимка.

Недокоснати от времето в Исторически музей „Искра“ са архивирани четири негови значими фотографии, отбелязва Косьо Зарев пред в. „Седмица“ – бр.24/21.06.2013 г. 17 воинци от славния 23-ти Пехотен Шипченски полк, сформирани в Казанлък, заедно с бойното си въоръжение; щафт на полка и пунктът на Червения кръст в Тараквой, до Одрин; позицията „Говиен“ срещу сръбите; връщането на 27 казанлъшки герои от фронта на Балканската война. Знае се, че е имало и много други ценни исторически кадри от войната. Но не се знае къде

„Съвременен театър“, който изнеса представления в много български градове и дава началото на традициите на сценното изкуство и в София.

Петър Арнаулов има десетки роли на сцената, за което в годините на социализма му дават званието „Заслужил артист – самодец“. Странджата от Вазовите „Хъшове“, Бубнов от Горкиевата „На дъното“, Градоначалникът от „Ревизор“, Станчо Квасник от „Службогонци“, Златан от Йовковата „Боряна“... Всякакви роли – разнообразието на живота. Което Петър Арнаулов обичал, на което се радвал, с което се шегувал. Което е оставил в поколенията на трите си деца – Анка, Тодорка и Петър, бащата на Илина. И трите – с принос към духовния живот на Казанлък. За което има какво да се разкаже. Тегърва. Родовите дири трябва да се пазят, убедена е внучката на Бай Петър. И тя ще продължи да бъде вървана на това. С обичта, запечатана в една пощенска картичка до семейството с клеймо от фронта, където бащата Арнаулов споделя обичта си към родените по това време Анка и Петър в трогателните думи: **„Мили рожби, ...аз ви обичам и двамата еднакво... еднакво страдам за двамата ви...“**.

ИЗБОРИ 2015: РЕЗУЛТАТИ СЛЕД ТИШИНАТА

След изборите за местна власт, проведени на 25 октомври, новият кмет на Казанлък е досегашният стар кмет Галина Стоянова. Тя получи гласовете на 69, 97% от избирателите, участвали в местния вот.

След нея, но с далеч по-нисък резултат, е кандидатът на БСП - Лява България Николай Терзиев - с 15,70%, трети остана независимият кандидат Стефан Манчоров с 5,89%. Радион Попов, като кандидат на коалиция „Патриотите“ от ВМРО и партия „Нова алтернатива“, е с 2,30%, а кандидатът за кмет на коалиция „Никои не харесвам“ - Минчо Ковачев, е с 1, 24%.

На база на 100% обработени протоколи от ЦИК за разпределението на процентите по партийни листи за кандидат-съветниците резултатите са:

ПП ГЕРБ събира 36,06%, втори са „Експерти за Казанлък“ - с 13,70%, трети - БСП - с 12,02%. ДПС стават четвърта сила със 7,43%, малко след тях със 7,36% е Български демократичен център /Лидер/, Реформаторският блок е с 3,93% и „България без цензура“ е с 3, 79%.

Така новият Общински съвет ще изглежда така:

С решение № 364 от 26 октомври Общинската избирателна комисия на Казанлък оповести състава на новия Общински съвет. В този състав са отчетени и предпочитанията, получени от отделните кандидати.

В 37-членния Общински съвет ще има представители на 7 партии и местни коалиции. Две трети от тях - 24, са нови съветници, които не са били в предходния мандат. Другите 13 са от състава на съвета в периода 2011- 2015 година.

Сред тях са:

С 3 съветници ДПС - това са:

Халил Летифов, Ридван Иляз и Ахмед Мехмедов - и тримата нови.

„България без цензура“ - с 2 съветници - това са:

Галин Георгиев и Радослав Рачев - и двамата стари съветници.

Български демократичен център/ЛИДЕР/ - с 3 съветници, двама от които нови.

Станчо Леков - стар съветник, Михаил Михайлов - нов, Георги Пенчев - нов.

ГЕРБ ще има 16 свои съветници. От тях 10 са нови. ГЕРБ-съветниците са:

Николай Златанов - стар съветник
Мария Цонева - нов съветник
Иван Гитев - нов
Галин Иванов - нов
Боян Каличков - стар
Станислав Коев - нов
Аксения Тилева - нов
Д-р Мехмед Мехмедов - нов
Николай Факиров - стар
Борис Кърчев - нов
Радиана Стефанова - стар
Георги Щерев - нов
Д-р Стефка Димитрова - стар
Генчо Генчев - нов
Стефан Драганов - стар
Иван Катанов - нов

БСП ще има 5 съветници, от тях само един стар - Донка Сименова.

Останалите са: Николай Терзиев, Петър Митев, Пламен Караджов, Теодора Иванова - всичките нови.

Реформаторският блок ще има 2 съветници - и двамата нови:

Владимир Русев и влезлият с предпочитания, но четвърти в листата, Сунай Хаджъ.

„Експерти за Казанлък“ ще има 6 съветници, от тях трима са от досегашния състав, останалите са нови:

Николай Ибушев - стар съветник
Цветан Шиков - стар
Янко Запрянов - стар
Нанчо Видев - нов
Иван Дочев - нов
Владимир Чучумишев - нов.

На 9 ноември от 9:30 ч. в зала „Инфра“ ще е първото заседание на новоизбрания Общински съвет, на което новите старейшини ще положат клетва. По традиция то ще се води от най-възрастния член на Съвета, в случая - това ще е социалистът Петър Митев, бивш арсеналец. Той е един от феномените на тези избори, който бе избран с бюлетина 26 и номер 26 в листата. Подобни съвпадения имаше и в групата на ГЕРБ и „Експерти за Казанлък“.

Новият общински съвет на Казанлък ще е преобладаващо мъжки. Това показва Решение № 364 на ОИК в Казанлък, от което стават ясни имената на новоизбраните общински съветници. От 37 съветници, които ще вземат важните решения за развитието на общината в следващите 4 години, само 6 са жените, останалите са мъже, като в 5 от групите няма нито една жена.

Малко „по-феминистична“, с 4 жени, е групата на ГЕРБ. Две са жените в групата на БСП. Останалите политически групи нямат дамско присъствие.

Трима бивши депутати има в състава на новия Общински съвет на Казанлък - единият от тях е от 36-тото Велико Народно събрание, приемало новата българска Конституция. Това е Иван Дочев от групата „Експерти за Казанлък“. Халил Летифов бе депутат в по-предния парламент от групата на ДПС, а Аксения Тилева от ГЕРБ - в предходния мандат на Народното събрание. В казанлъшкия Общински съвет ще има бивш заместник-областен управител - Теодора Иванова от БСП и бивш кмет на село - Николай Терзиев, също от БСП.

Лекарите ще са двама - от групата на ГЕРБ. Пак от същата група са само двамата юристи в целия казанлъшки местен парламент. В новия Общински съвет ще има само един банкер - Михаил Михайлов от групата на Български демократичен център. За сметка на това в новоизбрания Общински съвет ще преобладават бизнесмените, земеделските производители, инженерите и педагозите. Най-много инженери има в групата „Експерти за Казанлък“. От 6-мата съветници там само един не е инженер.

*****

Недействителни бюлетини за 5 мандата откриха членовете на секционните избирателни комисии в община Казанлък в урните в неделя - 25 октомври, за избор на местни органи на властта. От общо намерените в урните 31 990 бюлетини, недействителните са 3 659, които на практика са гласове за пет мандата, ако бяха действителни. Така практически зачетените за различните кандидатски листи и кметове на населени места бюлетини са 28 331.

Различни са причините, превърнали бюлетините в недействителни. Част от тях са: излизане на отбелязаното извън квадратчето, зачертаване на два поредни номера и невъзможност да се отчете вота /каквито случаи има с номерата 20 и 19/, задраскване на цялата бюлетина и други повреждания.

*****

Теменушка Люцканова спечели 3 мандат за гр. Крън.

Веска Панайотова, новата кметица на гр. Шипка.

Данчо Данов, бивш френски легионер, настоящ земеделски производител е новият кмет на с. Шейново, който се превърна в новина.

ДПС ще обжалва резултатите от балотажа за кмет на община Павел баня. Това каза Халил Летифов, областен лидер на ДПС в Стара Загора. На проведения в Павел баня балотаж за избор на кмет на общината Станимир Радевски бе избран за четвърти мандат с разлика от 39 гласа пред опонента му от ДПС Иса Бесоолу.

Като мотиви за решението да се обжалва вота, областният лидер на ДПС посочи, както минималната разлика между двамата, така и съмненията за неправилно отразен вот. Искаме да изчистим това, допълни Халил Летифов. ДПС внесе жалбата в Административния съд в Стара Загора в сряда. Станимир Радевски бе избран за кмет на Павел баня на втория тур на местните избори с 50,24%. Втори остана опонентът му Иса Бесоолу с 49,76%.

27 са били жалбите, получени в ОИК в деня на балотажа по повод различни нарушения на изборния процес.

39 гласа разлика разделиха Иса Бесоолу от кметския пост. ДПС обжалва.

Новите кметове:

Град Крън - Теменушка Люцканова - 3-ти мандат - ГЕРБ

Град Шипка - Веска Панайотова - нова - Български демократичен център, член на ГЕРБ

Село Шейново - Данчо Данов - нов ГЕРБ

с. Копринка - Стойчо Василев - 8-ми мандат

с. Кънчево - Петър Петров - ГЕРБ - втори мандат

с. Средногорско - Илиан Илиев - нов - ГЕРБ

с. Ясеново - Пламев Вълв - ГЕРБ - нов, с разлика от 3 гласа пред опонента си Румелия Николова

с. Черганово - Нивелин Недялков - нов, подкрепен от ГЕРБ

с. Горно Черковице - Антон Антонов - втори мандат - ПП „Зелена партия“, подкрепен от ГЕРБ

с. Овощник - Иван Колев - България без цензура - 4-ти мандат

с. Бузовград - Михаил Янушев - ГЕРБ - трети мандат

с. Горно Изворово - Надежда Пенчева - ГЕРБ - втори мандат

с. Енина - Веселин Андреев - ГЕРБ - втори мандат

с. Розово - Теодора Георгиева-ГЕРБ- втори мандат

с. Ръжена - Апостол Терзиев - ГЕРБ - трети мандат

с. Хаджидимитрово - Боян Атанасов - ГЕРБ - трети мандат

с. Долно Изворово - Ферид Бекиров - подкрепен от ГЕРБ - 4-ти мандат

с. Дунавци - Ганка Богданова - независима - нова

с. Голямо Дряново - Петьо Апостолов - подкрепен от ГЕРБ

През 2011 г. ГЕРБ спечели изборите в 9 от общо 19-те населени места в Община Казанлък. Четири години по-късно картината е друга.

Продължение от стр. 1

БИЗНЕСЪТ НА КАЗАНЛЪК...

Безценна помощ при организацията и съставянето на програмата оказва и казанлъчанинът доц. д-р Пенчо Пенчев, преподавател в УНСС. Той и неговите колеги - доцентите от столичния икономически университет - Евгени Костов и Лили Велева, също участват във форума, който ще доведе на 28-ми и 29-ти ноември в музей „Искра“ и най-добрия стопански историк на Варна – проф. Иван Русев, известния професор-историк от ВТУ – Петко Петков, също от Казанлък, проф. Милко Палангурски от същия университет, както и доц. Маргарита Маринова, доскорошен преподавател от СА – Свищов.

Общо 14 доклада ще бъдат изнесени в двата дни на конференцията в края на ноември. Доклад ще чете и директорът на казанлъшкия исторически музей Момчил Маринов, който написа докторат с тема розопроизводството в Казанлък. Амбицията на конференцията е да се оформи едно сериозно и научно достоверно издание – поредният том от „Казанлък в миналото и днес“, с което да се прекрати недобрата практика от последното десетилетие – в тази поредица от изследвания на Казанлъшкия край да се промъкват лековати изводи, чисто краеведски проучвания и исторически недостоверни „факти“ и „тези“, които да бъдат представяни като сериозни изследвания.

Диана Рамналиева

Бел. ред.

След редакционното приключване на броя Казанлък бе домакин и на научна конференция на тема: „Влияние на науката, образованието, инвестициите и иновациите върху социално-икономическото развитие на Розовата долина“. Участие в нея взеха представители на БАН, български ВУЗ-ове, професионални гимназии и „Арсенал“ АД. Форумът бе домакинстван от инж. Владимир Чучумишев в качеството му на ръководител на казанлъшкия Регионален академичен център към БАН. Повече за форума и дискусиите в него очаквайте в следващия 120 брой на „Трибуна Арсенал“.

Възможности

ШАНС ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ В ГЕРМАНИЯ

Стартира германската програма „The Job of my Life“ (MobiPro-EU) за 2016 г. за професионално обучение на младежи до 27 г.

Федералната агенция по труда към германското Министерство на труда и социалната политика обяви, че за четвърта поредна година ще стартира набирането на кандидати за участие в програмата „The Job of my Life“ (MobiPro-EU). Тя има за цел да подпомогне, включително и финансово, младежи от ЕС/ЕИП, които искат за започнат дуално професионално обучение във Федералната Република.

ЕС, но да не живеят повече от 3 месеца на територията на Германия.

Дуалното професионално обучение е част от образователната система в Германия и дава възможност успоредно с теоретичната подготовка по дадена професия да се придобият практически умения и опит на работното място. Младежите работят 3-4 дни в седмицата в обучително предприятие (хотел, ресторант,

следните разходи:

- курс по немски език в страната по произход до достигане на ниво B1;
- пътуване до Германия за започване на практиката;
- пътуване до Германия за започване на същинското обучение;
- курс по немски език в Германия по време на практиката и/или същинското обучение;
- едно пътуване годишно до България по време на учебната година;

Изискванията към младежите, които ще започнат обучението си през 2016 г., са следните:

- да са на възраст между 18 и 27 години (т. е. през първите 4 месеца на 2016 г. не трябва да са навършили 28 години);
- да имат българско гражданство;
- да имат завършено средно образование, но да нямат магистърска степен;
- да живеят в рамките на

фабрика, цех или др.) и 1-2 дни се обучават в професионално училище. В края на тригодишното обучение се полага изпит пред съответната професионална камара и се получава сертификат за придобиване на специалност, призната по цял свят.

Подкрепата, на която могат да разчитат кандидатите от страна на работодателите и германската държава, е за

- заплата от страна на работодателя;
- допълващо възнаграждение от страна на Федералната агенция по труда до достигане на доход от 818 EUR/месец.

Всеки обучаем получава по време на практиката и същинското обучение заплата от работодателя си, която за практиката не може да е по-малка от 200 EUR, а за обучението се оп-

Красота без граници

С ЧУДО ОТ КУРКУМА И КОРИАНДЪР СТАВАМЕ ПО-КРАСИВИ!

Две екзотични подправки – куркума и кориандър, правят чуда с нас, ако знаем как да ги използваме!

Комбинацията им се превръща в нашия най-верен съюзник, когато трябва бързо да влезем във форма, да изчистим токсините и отровите от тялото си.

Режими няма, забрани също, единственото условие е да бъдем постоянни и редовно да прибавяме екзотичните подправки към менюто си. Така ще станем и по-леки на килограми, и с по-пречистен организъм. Ще изхвърлим неусетно и всички задържани отрови и шлаки, които, освен че ни вредят, ни лишават и от добро количество енергия и тонус, нужни ни, за да се чувстваме добре.

Лечебната смес от куркума и кориандър е старо и изпитано във времето средство за отслабване и детоксикация. Тайната се дължи на специфичните вещества в двете подправки. И ако всекидневно с храната си приемаме различни вещества, които имат не малка степен на токсичност за организма, затруднявайки неговите метаболитни реакции, то с употребата на тази комбинация компенсираме всяка нанесена вреда.

Какво се прави:

Всеки ден се взема по половин супена лъжица куркума и кориандър на прах (продават се в повечето хранителни магазини, както и в био магазините) и се смесва добре. Получената смес се добавя при едно от храненията през деня. Най-често това се прибавя към кисело мляко, салати, супи. Не се препоръчва единствено куркумата и кориандърът да се добавят към горещи храни, тъй като настъпва окисление.

Веднъж попаднала в тялото, тази смес-чудо започва своето действие още в рамките на следващите 30 минути. Затова и не се препоръчва прием късно вечер, тъй като има лек диуретичен ефект. Слабителен ефект се получава, след като организъмът се изчисти от натрупаните токсини и отрови.

Само в рамките на 3 месеца човек става по-бодър, енергичен и, разбира се – по-слаб.

„Трибуна Арсенал“

ределя по тарифни договори за съответния бранш и провинция. За да имат българските граждани нормални условия на живот в Германия, Федералната агенция по труда ще допълва възнаграждението до 818 EUR на месец.

Пример: Ако работодателят плаща на практиканта 200 EUR на месец, той ще получава допълнително по сметката си 618 EUR, така че месечният му нетен доход да е в размер на 818 EUR.

Обучаващите се по програмата младежи са осигурени за всички осигурителни рискове в Германия – здравно, пенсионно и за безработица.

Конкретните предложения за обучение ще бъдат публикувани през месец ноември 2015 г. Кандидатите за включване в програмата ще бъдат уведомени с имейл, за да могат да направят своя избор на професия и предприятие, в което да се обучават.

Примерни професии, за които се очаква да има места за обучение:

- хотелиерство и ресторантьорство (хотелиер, ресторантьор, готвач, специалист в ресторанти за бързо хранене);
- хранително-вкусова промишленост (пекар, сладкар, технолог в хранително-вкусовата промишленост и др.);
- строителство (специалист покриви, дърводелец, специалист климатична/санитарна/отоплителна техника, строител на пътища, специалист по бетон и стоманобетон, дърводелец, кофражист и др.);
- технически специалности (електротехник, мехатроник, индустриален механик, шлосер, стругар, фрезист и др.);
- други – гериатричен специалист, офис мениджър, специалист информационни технологии и др.

При проявен интерес изпращайте автобиография на немски или английски език, както и диплома за средно образование, преведена на немски език на: mobipro2016@az.government.bg

ИНТЕРНЕТ ВОДИ В КАЗАНЛЪК ГЕОРГИ ОТ АЛЕЯТА НА СЛАВАТА

Георги е млад човек. Като всеки млад човек, той се увлича от интернет. Даже повече – интернет го среща с приятелката му от Града на розите. Заради която остава. Запознанството им е от 2009-та. Първата му работа е във фирма за пелети. Но – когато го приемат в „Арсенал“, избира промяната. Промяната, а не риска – Георги признава, че не си пада много по рисковете. Държи на спокойствието, на равновесния живот. На сигурността. Тук я открива. А настройчиците от Завод 2/190 откриват един перспективен кадър. Колега, от когото имат нужда.

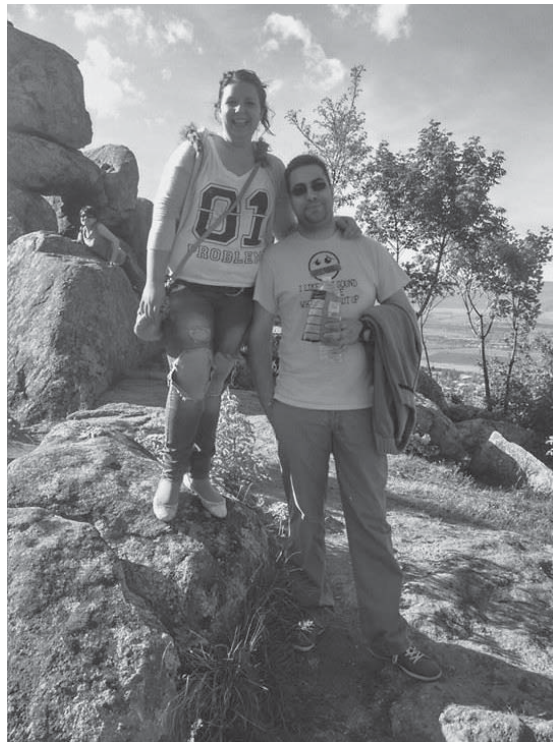
В 2/190 повечето работещи са мъже. Работата за настройчиците е много – тук роторните линии вървят по технология без оператори. Но не и без настройчици. Те са хората, които следят изработката на патрона в отделните му части. Които гарантират качеството, нагласят машините според съответното изделие, напасват. Това не е работа „по инерция“, която да се повтаря с еднообразието, както може би изглежда на пръв поглед. „Трябва да се мисли“ – обяснява Георги. Да се мисли, преди да се действа, защото грешките и тук струват загуби на фирмата. Да се справя безгрешно той се учи от Станимир Раев. Това е и човекът, с когото го свързва разбирателство в труда. И това за Георги е сериозна причина за решението му да остане в 2/190. В спомените му началото е

свързано с оная тъмна утрин на първата му смяна в първия работен ден, когато едва намерил цеха. Пътят му се сторил невъзможно далеч...

няма как да мине. Другото са компютрите в свободното време. Занимава се с тях като хоби. Имало е време, когато е мислил да превър-

не в нета. А с научаването на нови и нови неща за компютърните технологии. Заради интереса и удоволствието. Помощта за приятели не

напоследък става все по-динамично. Както и в „Арсенал“, където темпото на новите поръчки напират. Но пък това дава работа. Сега

Сега се смее на това. Но изборът – да се придвижва с колело, му остава от тогава. Велосипедът е едното нещо, без което денят на Георги

ща хобито си в професия, но избрал да си остане в „Арсенал“. Затова пък хобито му запълва свободното време – но не с празно съфиране

Той е Георги. Димитров. Но не е роден в Ковачевици. А в Завет. Не е близо до Казанлък. Близо е до северобългарския град Кубрат. И до Русе. В Казанлък момчето от Завет намира обичта си. Първо нея, а после – и „Арсенал“. Георги е един от новите отличени в Алеята на славата. Почти като всички в този виден списък, той също е учуден, че името му е сред наградените за празника. Но си дава сметка, че пет-шест години в оръжейнцията са достатъчни, за да станеш от добрите майстори.

се брой за работа. Както и тръпката да опитва да ремонтира мобилни телефони. С това също се оправя добре – пак заради радостта от справянето. И заради верността към професията, която има по диплома от Русенския техникум – радиотехника и електроника. Георги признава, че малко от това, което е учил в училище, макар да не е било толкова отдавна, днес се прилага на практика. В тази област технологиите се развиват с бясна скорост. Той опитва да навакхва в личното си време. Такова има, защото в „Арсенал“ работи на смени. Свикнал е вече, но предпочита първата, втората – сякаш отнема целия ден. А денят е нужен и за жената, с която са заедно. Заради която идва в Казанлък. Тя работи в магазин. А когато и двамата са свободни, се радват на спокойствието на Казанлък. Вече си имат и приятелска среда. На Георги спокойствието му харесва. Макар сам да казва, че и тук

времето, когато в 2/190 производството почти спира, е останало назад. Което е добре за всички. Което прави неговия избор: Казанлък, смислен и успешен.

Като посрещнат добре от колегите си преди шест години, сега младият настройчик се опитва да приобщава новите си колеги. Повечето от тях нямат технически познания и затова ролята на опитните настройчици и всякакви други майстори за постъпилите в последните месеци е решаваща. Обучавайки, Георги Димитров, един от Алеята на славата, си спомня за своя пръв учител – Станимир Раев. За колегите, които го посрещат тук, за онези, които вече са се оттеглили в пенсия. Спомня си с добро. И признава, че това е една от причините да намери в 2/190 новата си работа, а в Казанлък – новия си дом.

Диана Тончева

Експертно

„КРЕМОНА - БЪЛГАРИЯ“ ДЕБЮТИРА В КИТАЙ

За първи път в престижното изложение за музикални инструменти „Музик Чайна“ в Шанхай, Китай, участва казанлъшката фирма „Кремона-България“ ЕООД с директор

се и трупаци популярност световни форуми, на които традиционни изложители са не само местни производители и търговци, а и фирми от Испания, Франция, Германия, Италия, Чехия,

темпове и интересът към изкуствата там расте. Това е възможност за фабриката да се покаже на пазари, където е все още непозната. „Кремона“ представи най-добрите си майсторски инструменти

Елена Гамова. За пореден път тя е и член на групата „Експерти за Казанлък“, участвала и на последния местен вот.

Участието на казанлъшката фирма се е реализирало с помощта на Музикмесе, Германия. Това е един от бързоразвиващите

САЩ и др. Освен казанлъшката „Кремона“, за първи път в изложението се е представила и пловдивската фирма „Пейков и син“, произвеждаща аксесоари за щрайхови инструменти. Участието на „Кремона“ е врата към Далечния изток, който се развива с бързи

инструменти – класически китари и цигулки, както и новата серия акустични китари с метални струни. „Интересът към инструментите на „Кремона“ бе изключително голям. Беше приятна изненадата, че една от най-популярните поп певици в Китай – Джоана Уанг, свири на наша електроакустична китара R65CW-TL LH“, коментира

от ръководството на фабриката с над 90-годишна история. Музикалните инструменти от Казанлък имат шанса да се наложат като качествени европейски инструменти и в тази екзотична част на света.

„Трибуна Арсенал“

За здравето

РАБОТЕН ГРАФИК ЗА МЕСЕЦ ОКТОМВРИ 2015

За справки и предварителни записвания тел: 0431/ 6 22 25
GSM 0885 701790

Лекер/ специалност	Понеделник (от – до)	Вторник (от – до)	Сряда (от – до)	Четвъртък (от – до)
Д-р Иглика Ковачева – невролог	8:00 – 10:00		8:00 – 10:00	
Д-р Венета Николова – невролог			14:00 – 16:00 / през сряда	
Д-р Петко Петличков – гастроентерология и ЛКК				14:00 – 16:00 / през четвъртък
Д-р Бориславова – УНГ		7:45 – 9:00		7:45 – 9:00
Д-р Гербева – офталмолог	8:00 – 10:00		8:00 – 10:00	
Д-р Сталев – ортопед	9:00 – 10:00			15:00 – 16:00
Д-р М. хайлов – ортопед		9:00 – 10:00		
Д-р Красимир Йолевски – хирург, уролог и ЛКК				14:00 – 16:00 / през четвъртък
Д-р Детелина Динева – АГ				11:00 – 13:00
Д-р Никола Иванов – кардиология и ревматология		9:00 – 10:00		
Д-р Мира Генчева – вътрешни болести				
Д-р Йордан Трифонов – уролог			15:00 – 16:00	
Лабораторни изследвания	8:00 – 9:00		8:00 – 9:00	

ДА ПОМОГНЕМ НА ДИАНА!

Диан Костов е на 28 години. На 9 години заболява от ревматоиден артрит. На 18 януари 2016 г. му предстои операция в София за имплантиране на нови изкуствени тазобедрени стави, първо от дясната страна, след това и от лявата. 24 хиляди лева са необходими за операцията и изкуствените стави. Нека помогнем на Диан да върне усмивката си!

Средства се набират по сметки в УниКредит Булбанк:

BGN - 96605066337305 IBAN - BG89UNCR96605066337305
USD - 96605166337309 IBAN - BG25UNCR96605166337309
EUR - 96605466337300 IBAN - BG12UNCR96605466337300

Като ученик във втори клас, Диан внезапно заболява от ревматоиден артрит. Следват чести престои за лечение в тогавашния Институт по педиатрия към МА, София, и консултиране в клиника „Бух“ в Берлин, Германия. Въпреки това следват тежки усложнения от употребяваните медикаменти – остеопороза и нисък ръст – 130 см. Дните на Диан често са изпълнени със затруднено придвижване, силна болка и висока температура. Като дете, поради спирането на растежа, вследствие употребяваните медикаменти, Диан е изследван в детска клиника по ендокринология, София. Медицинска наредба го лишава от възможността да получи лечение с растещ хормон, тъй като спирането на растежа му не е с генетичен характер. При престоя си в клиниката Диан е подложен на задължителен тест за интелектуално развитие. Резултатът му впечатлява лекарите-педиатри – IQ 130 точки по Рейвън, и то с тест за възрастни. С голяма воля Диан завършва средното си образование, пътувайки често между Казанлък и София, в СОУ „Екзарх Антим Първи“ – Казанлък, в езиков паралелка с английски език. Продължава да учи, въпреки тежкото си здравословно състояние и завършва висшето си образование в колежа към Медицински университет, София. Притежава бакалавърска степен по фармация, специалност помощник-фармацевт. Работи в аптека

в Казанлък. Диан има възможността да работи в екипа на един млад, амбициозен ръководител и негов връстник, както и да споделя работните си дни с чудесни колеги. За съжаление, повечето приятели на Диан са намерили попрището си извън Казанлък и дори извън България. През всички тези трудни 20 години на боледуването си, Диан

да го лекува и оперира, споделят родителите на Диан.

считава престоите си за лечение в клиниките с работата в аптеката. Разбира се, върши всички присъщи неща за един младеж – винаги подкрепян от близките си, от приятели, колеги и добри хора. Диан, въпреки трудностите, е усмихнат младеж, с чувство за хумор. Меломан е и винаги край него звучи музика. Има силно увлечение към компютърните технологии и посвещава голяма част от свободното си време на тях. Обича природата и животните. Харесва му да фотографира интересни неща.

Днес Диан е поставен пред поредно изпитание, болката в тазобедрените стави вече е трудно поносима. Тя ограничава до невъзможност придвижването му. Медицинската има само едно решение – имплантиране на нови изкуствени тазобедрени стави, първо от дясната страна, след това и от лявата.

На 18 януари 2016 г. на Диан му предстои операция. Операцията ще бъде извършена в София от ортопед д-р Димов в МБАЛ „Полимед“. Имплантите се заплащат от пациента. Щастливи сме, че въпреки изключително сложния случай на Диан, се намери български лекар, готов

Продължение от стр. 1

КРАСОТА БЕЗКРАЙ...

Началото на своеобразния музей от сувенири, подарявани, получавани и заслужено спечелени от ансамбъл „Арсенал“ и лично от неговия главен художествен ръководител Христо Стоянов, е поставено през 1947 година. Оттогава датират първите плакати, сувенири и грамоти, които танцьорите носят. Още с първата си година от създаването на ансамбъла. Христо дели експонатите си в музея на два етапа: до 1998 година и след това, когато се създава Асоциация „България - Япония“, в която ансамбъл „Арсенал“ е основен двигател. Основен двигател и на Световния фестивал на България, който от същата година традиционно се провежда в Япония. Първо като Дни на България, а от няколко години – като специален фестивал. Така с годините по стените, по рафтовете, по бюрата на кабинета му в ДК „Арсенал“ „качат“ най-различни японски кукли – гейши, разноцветни и пъстри, всяка с типичната си отличителна дреха за съответната година. Факт, който нито един японец не бърка, за разлика от нас. Дузина са японските кукли в кабинета на Христо, като три от тях силно впечатляват преди няколко години покойния вече скулптор и почетен гражданин на Казанлък Доко Доков, който ги ползва като модели и вдъхновение за създаването на „родената“ вече на казанлъшката улица „Искра“ Японка. За посветените – и приликите, и разликите са факт. Сред безценните трофеи са дузина сувенири от Турция, Индия, Кипър, Аржентина, Латинска Америка, Испания. На челно място е купата на Барселона и специалната футболна топка, която арсеналските танцьори получават от Барсело-

на, от фенове на българския фолклор, но и на градския отбор. Фенство, споделено от арсеналските момчета и заслужено оценено с този невероятен трофей. Куп котки в различни пози, цветове и физиономии красят бюрото на ръководителя на ансамбъл „Арсенал“, също дарове от японски гостувания. Сред интересните експонати са совата, като символ на мъдрост-

от важната среща – мач на българина Котоошу по време на неговата битка за влизане в категорията на най-добрите сумисти в света – Узаки. Тогава японските домакини подаряват на арсеналските танцьори и билет за срещата, на която да присъстват – като национална солидарност. На свой ред Котоошу дарява своя порцеланов сумист-сувата, като символ на мъдрост-

В кабинета на фолклориста няма как да не се забележи и огромното оригами-мартеница. С цветовете на българския трибагренник, също приятелски японски жест, както и големите с форма на красива пана японски календари с иероглифи, достойни за произведение на изкуството. Миди от различни морета и океани, дървени пластики, златната Нике, кехлибарен бухал, символ на Най-добрата година, дървени зарове, както и куп други красиви джунджурии пълнят арсеналската съкровищница, която грижливо отглежда сред много зеленина Христо Стоянов. За себе си е категоричен, че най-ценните му трофеи са трите големи Указа – дипломи, които лично е получавал от японски представители в годините назад: на първо място Почетният диплом, с който преди десетина години става почетен гражданин на японския град Фукуяма. Този огромен ферман грее респектиращо от стената. Следващата му безценна реликва в импровизирания музей е Указът на японския външен министър, с който той е отличен за принос за българо-японските отношения. Има и трети, като посланик на българо-японската дружба.

Безспорно сред ценните трофеи в своеобразната арсеналска съкровищница от дарове са стотиците плакати за различни участия на ансамбъл „Арсенал“ и турнета по света. Обиколили сме го, почти няма място, където да не сме танцували, ще каже Христо Стоянов, докато ме води към репетиционната зала. Огледална зала, строена като балетна, сега щедро от десетилетия е приютила арсеналския ансамбъл и се е превърнала в негов репетиционна. Стените са отрупани с плакати от раз-

лични години, от които греят лицата на красиви танцьорки, на казанлъшките царици Роза назад в годините и на... Малика Сарабей. Историята на тази красива 18-годишна индийска танцьорка е доказателство, че светът е малък и никога не знаеш един ден къде ще те отведе. Чернооката хубавица гледа ведро от плакат от 1984 година заедно с други емблематични лица на индийското кино и арт живот. Тогава Малика Сарабей е главен организатор на Първия Световен фестивал в Гуджара, Индия. 29 години по-късно същата индийка ще се озове в Казанлък като съпруга на най-богатия и най-известен търговец на оръжие в Индия. Домакините ѝ тук разбрали, че се интересува от български фолклор и я завели в Дома на културата при Христо Стоянов, за да види костюмите на танцьорите. Той от своя страна я завел в репетиционната. И така Мелика Сарабей се озовала сама срещу себе си, с 29 години разлика. Не повярвала на очите си в първия момент. После кълбото на историята се разплело.

Тази е само една от стотиците истории, които всеки един сувенир в невероятната арсеналска съкровищница се пази, и които може да разказва Христо Стоянов. Не смее и да мечтае за времето, в което стотиците плакати за десетилетията усилва и въодушевяват да носим и танцувах красота по света и за милионите приятели, които тази красота събира.

Деляна Бобева

Статуетката от Котоошу

та и на специално уважавана година от японците, дракони, като символ на богатство и мощ, порцеланови самураи и сумисти. Последният от които безценен. Защото е личен дар

специалната съдийска летва – с форма на ветрило. Традицията там е такава, казва Христо Стоянов, атрибутите от всяка среща по му да се подаряват на участниците.

Виолета Христова:

ГОСПОД НИ СЪНУВА КРАСИВИ

Защо само една ампула мрак? Само толкова има в творчеството Ви, в душата Ви или само толкова е достатъчно да помрачи всичко?

- Не знам. Първоначално си мислех, че заглавието е доста мрачно. После си помислих, че, ако мракът е само една ампула, то всичко останало е светлина. Кое е добър отговор. В човек има доста много ВСИЧКО. Да избягваш сенките си, съмненията си, болестотворните си ъгли, без да ги разбираш, без да ги проумяваш, е предишният ми избор, да речем. Сега предпочитам да свиря на пианото на двата цвят клавиши: и на белите, и на черните. Струва ми се, че така се получава по-хармонично.

А не е ли по-трудно? Повечето хора предпочитат еднотипната мелодия, равностепенните тактове, да го наречем, живот, без особено задълбочаване в емоции, във вътрешен свят. Да го кажем по-просто: повечето хора предпочитат да живеят не толкова емоционално, по-спокойно, без много да се взира в душата си, в чувствата си, без да се вълнуват много какво се случва с тях. За да бъдат съхранени.

- Предлагате ми житейско решение ли? Аз съм си избрала моя път. Личен избор е какво всеки ще си избере за себе си. Може в следващата си стъпка аз да съм бяла или друг цвят. Не искам да програмирам стъпките си. Искам да ги изживея.

А имате ли обяснение защо повечето хората избират „другия начин“?

- Вие го казахте. По-лесно е.

„Сняг от друга зима“... който и да е, той винаги е мръсен, превърнат в киша, некомфортен. Какво му е хубавото и какво ни носи един сняг от стара зима?

- Това е заглавие на една от книгите ми. Не помня в каква зима бях тогава и дали наистина ми е било зимно, но общо взето съм човек, който всячески се стреми да разлепи днешните етикети. Нищо, че след това залепва утрешните. Това, което най-много ми тежи в живота, са етикетите.

Как се съхраняват отвъд тях?

- Етикетите са и моят начин да се вкопчавам в устойчиви неща, в този доста флуиден живот. Аз обичам флуидността и нямам рецепта за никого. Просто се опитвам да търся рецепти за себе си. Мисля, че всеки път е личен път и в това отношение може да се вдъхновяш от нечия крачка, но никой няма да измине пътя ти вместо тебе.

Емоционалните жени живеят трудно. Романтичните

емоционални жени, още по-трудно. Вие от кои сте?

- Не съм от тези два вида. Общо взето казах ви, че имам проблем с етикетите и когато забележа, че се смятам за някаква, се опитвам да си открия

- Това ми звучи добре. Доста добре звучи, защото означава някаква мекота, аромат, някакъв уют в цялото нещо. Бих се радвала, ако хората имат такъв прочит към моите текстове. Каква съм, не мога

- Аз много харесвам тази представа за чирпанлията, която се е наложила, къде вярно, къде не. Но за мен чирпанлията е човек с характер, който ще забележиш. Няма значение дали с добро или с

с тях и в тях, а не този живот, който ни предлага масовият вкус. Който иска от нас да бъдем твърди, устойчиви, да имаме здрави, вкопчени коренища, устойчиви платформи, твърда заплата, верни приятели. А всъщност трябва да се научим да плуваме в този живот. Да бъдем меки, да бъдем променливи, да прегръщаме и следващото, онова, което не разбираме, онова другото, което не виждаме дори.

Това ли е Вашата рецепта за щастие?

- Боя се, много се боя да давам рецепти. Надявам се хората да си намират своите рецепти. Какво значи щастие? Щастие е в свършената пълнота. Щастие е състояние. Състояние, което държиш в себе си. Не е събитие. Не е кутийка с вълшебен подарък, който намиращ на пътя си. Щастие е състояние, което постигаш вътре. Не знам. Рецепти нямам.

Как се спасявате от тъгата?

- Защо да се спасявам от тъгата. Тя е великолепно чувство. Живея я.

В поетично време ли живеете, според Вас?

- Всеки живее в различно време.

А защо Господ морише на дъжд, според Вас?

- И на много други неща ми

И в този град с

опожарено минало

денят започва в шест и половина.

Няколко етажа по-нагоре е слънцето, но облачна прогноза понякога затуля новините, и зимата, и есента, и злата участ, случайностите – тези слепи котенца под стълбите...

А няколко етажа по-нагоре е слънцето.

По прави улици животът криволичи. Личат липите като стара слава с нови аромати, поети с пълни дровове и празни страници в очите...

И как да разбереш дали да се събудиш в този град с опожарено минало? С лице на друг, но с име на роднина.

рише. И на дъжд морише. Мисля, че Господ е един вълшебен сънувач, който ни сънува красиви.

Деляна Бобева

Тя е от онези жени, срещите с които се помнят. И вълнуват дълго време. Не само заради оставените дири върху белия лист, към които можеш да посягаш в различните си човешки и гранични състояния. Тя е от онези душеприказчици, с които можеш да свиеш раздумка и задочно, в дни на щастие, радост и тъга. Защото в стиховете, които създава, има и топлина, и онова забравено усещане за сгушване на душа в душа. За разбиране издълбоко. Обичат я. Основно жени и момичета, за които чувствеността е начин да съпреживяваш красиво. Харесват я, ценителите на словото, на поезията, хората с усет към качествените неща в живота. Зад гърба си има издадени 8 книги с поезия. И 3 дъщери. С които се кани да направи творчески арт тандем. Догодина в София. С ново литературно предизвикателство.

Родена е в Чирпан, гостува в Казанлък, за да представи пред приятели и почитатели последната си книга „Една ампула мрак“.

Виолета Христова е автор и на стихосбирките „Пеш до земетръса“, „Звездна карта“, „Да бъде нощ“, „Другата стая“, „Сняг от друга зима“, „Тревата ли“. Носител е на националната литературна награда „Георги Братанов“ (2006), на първа награда в конкурса „Мара Белчева“ (2008). Член е на Съюза на българските писатели.

и другите лица. Затова, ако кажа, че съм романтична – да, имам пристъпи на романтичност. Ако кажа, че съм драматична – да, и такива пристъпи имам. Но не съм това през цялото време, категорично.

Каква е Виолета Христова отвъд онова, което вижда-

Дръж ръката ми, отче Йоане!

Свирят влакове, свършва мастилото. От небето останаха врънците, а от думите – само фалишавото.

И животът се спуска по хълма, оживял след целувки и прливи...

Дръж ръката ми, отче Вълшебнико! Става тъмно и свършва мастилото. Този белег тежи като белег.

Ослепява и после пониква.

Тишината е подземие.

С безсловесните се надвиквам.

Докъде сме, кажи ми, Учителю?

И дали ще ми стигне силата?

И дали ще ми стигнат очите?

Идва зима.

И свърши мастилото.

ме и научаваме за нея през поезията? Поезия, която лично на мен ми звучи като „топло прясно с канела“. Както и да Ви звучи.

да кажа. Защото това е некажа, че съм човъркам, ровя и разглеждам цял живот. И мисля, че всеки човек праща това. Егото е едно зверче, което ни провокира и дъвче по-различен начин и всеки води своите собствени битки с него: понякога по-успешно, понякога по-неуспешно. Друг е въпросът, че понякога те помагат на някой друг.

Кои човешки работи са на свършване?

- Аз съм един безкраен оптимист, който понякога се натъжава. Мисля, че в същността си човешките работи няма как да свършат. Но понякога изглежда на ръба. Същинските човешки работи. Любовта, докосването, топлотата, сърдечността, приятелството. Такива неща.

И коя според Вас е причината това да е така? Човешките ли са причината човешките работи да са на ръба?

- Да. Човеците. Човешкото е човешка работа. Много е сложно да давам рецепти или отговори на толкова екзистенциални въпроси. Ако аз можах да ги дам, може би нямаше да съм аз, а някой, който размахва вълшебни пръчици и оправя света. Но си мисля, че, ако всеки внимателно крачи „навътре“ и разпознава човешките, същинските човешки работи, се опитва да живее

А какво от този прословут лют, много емоционален, себевърждаващ и буен чирпански характер сте съхранили в себе си?

НИКОЛАЙ ПИРОГОВ

205 години от рождението на великия учен-хирург

В многолюдно семейство. Бъдещият хирург е роден на 25.11.1810 г. в Москва. Той е 13-тото и едно от 6-те оцелели деца от общо 14. Баща му бил военен касиер, майор. Николай израснал сред хора от царския елит и руската интелигенция, чести гости в обширния дом на Пирогови. Сред тях - и известни лекари, предизвикали интереса му към медицината.

Студент на 14. На 11 г. постъпва в най-добрия пансион. Но подчинен на баща му избягал с 30 хиляди рубли, властите не ги намерили и Пирогов-старши трябвало да ги възстанови. Имуществото му било иззето, пари за образованието на Николай нямало.

За да бъде приет в Московския университет, където се изисквали 16 г., баща му преправил акта му за раждане, добавяйки 2 години. Така, само на 14, след успешно положени изпити и със студентска куртка, ушити от самото на баща му, Николай Пирогов е приет в Медицинския факултет.

След година баща му умира. С последни сили майка му го издържала с вдовишката си пенсия. До университета Николай вървял пеша през цяла Москва.

Дипломант на 17. Въпреки бедността, се дипломира блестящо, с отличие. Става хирург в най-добрия за времето Юревски университет в гр. Дерпт, Естония. Знаменитият хирург проф. Й. Мойер е силно впечатлен от младия лекар, получил златен медал за първото си съчинение "Какво следва да се има предвид при лигиране на големи съдове по време на операция" - 1829.

Доктор на науките на 22. През 1832 г. Пирогов защитава дисертация и на 22 г. е с титла доктор на науките. Заминава за Берлин, където професорите пожелават дисертацията му да бъде преведена на немски. В Гьотинген от проф. Лангенбек, един от асовете на военната хирургия, се учи на бърза и чиста хирургическа техника и разбира, че "няма медицина без хирургия и няма хирургия без анатомия".

Професор на 26. През 1836 г., на 26 г., се завръща в Юревския университет като професор по хирургия. Още тогава на него се гледа като на светило. Прехвърлен е в Санкт Петербург, където ръководи института по практическа анатомия. Основният му принцип бил да обучава студентите край леглото на болния. Затова създава първата клиника по хирургия, откривайки ново направление в медицината - болничната хирургия. Първата му операция - прави нос на бедняк с кожа от челото му, се превръща в сензация. Пирогов работи в студени подземя, на голи

дървени маси, при гадни мизерии и изпарения. За да учи анатомия, „обработва“ по 20 трупа дневно.

Славата - на 30. Тя растяла удивително бързо. Впечатляващи били опитите му с етерната наркоза, която изпробвал най-напред върху себе си. Преди изобретението му операциите се правели без упойка и хирурзите трябвало много да бързат, за да не умрат пациентите

фесори, казвали, че „колегата им Пирогов оперира така, като че ли пее велика оперна звезда“. Имат двама синове - Николай и Владимир. След второто раждане Катя умира, Пирогов изпада в тежка депресия, след което отново започва да работи, буквално „като луд“... Бавачките се сменяли, възрастната му майка трудно се справяла с децата. Доятът се нуждаел от истинска

трудова за ринопластиката; полага основите на военно-полевата хирургия и топографската анатомия; пише труд за холерата; изнася лекции; прави медицински скици и рисунки; пише научни трудове и медицински атласи, сред които "Ледена анатомия".
„Опасен и неблагоприятен“. Реформите на новия император се нуждаели от модерно мислещи хора.

ния Пирогов да пристигне в България и да окаже помощ. Императорът не харесвал либералните му убеждения, но бил наясно, че той е не надминат военен хирург и организатор, най-добрият. Условието на Пирогов - да има неограничени права на действие, били удовлетворени. Той пристигнал във военно-полевата болница в с. Горна Студена, Плевенско, там била главната квартира на руското командване. Осъществил мащабна дейност: организирал и проверявал ефективността на лечението, осигурявал облекло, храна и презимуването на ранени и болни. Само за седмица изминал с бричка и шейна 700 км. Посетил 11 военновременни болници, 10 дивизионни лазарети, 3 аптечни склада, разположени в 22 населени места. Лекувал и оперирал безплатно много българи.

Край на дните си Николай Пирогов прекарал с жена си в с. Вишня. Имението му носело солидни доходи. Работел в импровизирана болница. Съселяните му предоставяли къщите си за болните, стичащи се от цялата империя.

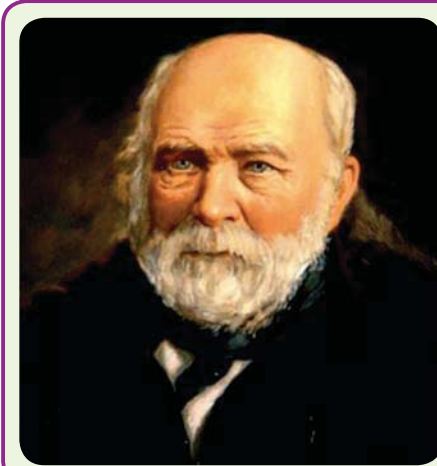
От много време мигрени и коремни болки измъчвали хирурга. Ракът отнемал и последните му сили. Завещал тялото си за нови медицински изследвания, той умира на 05.12.1881 г. Балсамирал го избираният от него д-р Давид Виводцев. Тялото му се съхранява в малък параклис във Вишня, където в чест на великия учен и гениален хирург е открит музей.

Признателна България. Най-голямото лечебно заведение за спешна медицинска помощ в България носи името на Николай Пирогов.

В негова чест у нас са издигнати 26obeliska, 3 ротонди и паметник в Плевен. В с. Бохот, Плевенско, на мястото на руската военноместно в Германия. Бил отстранен и изпратен в пенсия с висок чин - таен съветник, и с малка професорска пенсия. Пълнен с енергия, хирургът заживял в имението си в с. Вишня, Украйна. Там работил пълноценно, в покой със себе си и с хората.

По българските земи. По време на Руско-турската война през 1877 г. Александър II призовал 67-годиш-

временна болница, е изграден Парк-музей „Н. И. Пирогов“.

Със златни букви в историята на световната медицина е записано името на Николай Иванович Пирогов /1810 - 1881/. Непреходни са грандиозните му постижения като хирург, анатом, естествоизпитател и педагог, член-кореспондент на Руската академия на науките. Пирогов е основоположник на военно-полевата хирургия - бил е на фронта в три войни. Първ в света е използвал наркозата. Методът му на ампутация при т. нар. "Пирогова операция" е откритие, което е в основата на всички костнопластични методи. Автор е на световноизвестни трудове, между които: "Пълен курс по приложна анатомия на човешкото тяло с рисунки", "Топографска анатомия". В негова памет в Русия е създадено Обществото на руските лекари. Първите всерусийски конгреси на лекарите са наричани Пироговски.

им от болка.

През 1838 г. Пирогов бил в Париж. Там стигнал до извода, че дори в най-развитите страни на Западна Европа медицината е на много ниско ниво. Трудовете и откритията му, с огромно значение, следвали един след друг. Само за 7 години, от 1847 до 1854, той първ в историята внедрява наркозата, изследва холерата, открива нов начин за изучаване на тялото - ледената анатомия, и обогатява хирургията с гениалната си костнопластична операция на стъпалото.

Младият професор преподава, оперира, консултира, преглежда... Негови пациенти са членове на царското семейство, а за преглед се чака дълго. Той е самонадеян, амбициозен и самотен, страда от бърбери, не передрехите си, тъй като и без това ще се изцапат при операциите, прави опити с животни, мечтае за чиста любов и семеен уют.

Съпруг на 32. Първите трепети изживял като студент - с Наталия Лакутина. Но вече на 32, внимателно претеглял всички „за“ и „против“ - жена му трябвало да бъде мила, красива и добре възпитана, готова да се посвети изцяло на мъжа си.

На изискванията му отговаряла с 12 г. по-младата Екатерина Березина, от западнал аристократичен род, с английски характер. В писмата от десетки страници той подробно излагал вижданията си за живота и брака. Женят се през 1842 г. Гостиите им, основно немски про-

домакния. Осем години по-късно, вече знаменитост, Николай Иванович се жени за 25-годишната Александра Бисторм, дъщеря на генерал, герой от войните. Животът им е дълъг и интересен, тя е негов първ приятел и съветник, отглежда децата му.

За първи път в хирургията. Пирогов е първият хирург в света, използвал наркозата направо на полесражението. За да се убедят в обезболяващото й действие, той оперирал пред очите на ранените. Близко 100 операции великият хирург направил на колене в ниски колиби от клони и слама. Популяризирил метода си, обикаляйки на кон из цяла Русия.

Бил изключително модерен хирург. Въпреки че го обявили за луд, той настоявал руските лекари да извършват операции в бели и стерилни халати. В Севастопол по време на Кримската война /1853/ той оперирал без почивка, реализирайки идеята си за медицинска сортировка - разпределение на ранените според тежестта на травмите. За първи път приложил гипсови превръзки при счупвания. По негова инициатива на фронта били създадени групи от милосърдни сестри.

Световен учен. Като учен и педагог от световна величина, освен анестезията, Пирогов изнамира нови методи за съдов достъп; развива асептиката и антисептиката; занимава се с естетична хирургия и пише

Един от тях без съмнение бил Пирогов. Той станал ръководител на учебното дело в Одеса, а после и в Киев. Но за държавен чиновник изповядвал твърде леви разбираня. Влошил отношенията си с генерал-губернаторите; отказал да изпълни глупава молба на митрополита; застъпил се за учител и вбесил жандармерията; износената му риза и старомодното сако стояли нелепо на приемите. Накрая лично Александър II решил, че той е опасен и неблагоприятен човек. Последната му длъжност е през 1862 г. - подготвял за професура млади руски уче-

временна болница, е изграден Парк-музей „Н. И. Пирогов“.

Мари́я Ра́шкова

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал":
Делана Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мари́я Ра́шкова: 0882 98 70 12;
Първоле́та Пе́ткова: 5 74 55